

ANALIZA KONKURSA MINISTARSTVA TURIZMA I OMLADINE

iz 2022. i 2023. godine

Beograd, 2025. godine

SADRŽAJ

LISTA SKRAĆENICA.....	3
UVOD.....	3
METODOLOGIJA.....	4
NALAZI DESK ISTRAŽIVANJA.....	5
Dugotrajnost organizacija.....	5
Promet organizacija.....	6
Vidljivost organizacija.....	8
Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih.....	8
Dugotrajnost organizacija.....	8
Promet organizacija.....	9
Vidljivost organizacija.....	10
NALAZI UVIDA U PROJEKTNU DOKUMENTACIJU I NARATIVNE I FINANSIJSKE IZVEŠTAJE O SPROVOĐENJU PROJEKATA IZ 2022. GODINE.....	11
UDRUŽENJE: NEVLADINA ORGANIZACIJA “CENTAR ZA EDUKACIJU I RAZVOJ OMLADINE BEOGRADA” – CEROB.....	11
UDRUŽENJE: EVROPSKI STUDENTSKI FORMU NA FAKULTETU POLITIČKIH NAUKA.....	14
UDRUŽENJE: UDRUŽENJE SMART NOVA VAROŠ.....	15
UDRUŽENJE: CENTAR ZA POSLOVNE TRENINGE.....	16
UDRUŽENJE: SAVEZ STUDENATA BEOGRADA.....	17
UDRUŽENJE: UDRUŽENJE STUDENATA EKONOMSKOG FAKULTETA U KRAGUJEVCU.....	17
UDRUŽENJE: STUDENTSKI PARLAMENT FILOZOFSKOG FAKULTETA (Kosovska Mitrovica).....	19
UDRUŽENJE: SAVEZ STUDENATA UNIVERZITETA U NIŠU.....	20
Procedura zahtevanja dokumentacije od strane Ministarstva turizma i omladine.....	21

LISTA SKRAĆENICA

KOMS – Krovna organizacija mladih Srbije

MOS – Ministarstvo omladine i sporta

MTO – Ministarstvo turizma i omladine

MPNTR – Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

MSP – Ministarstvo spoljnih poslova

PKS – Privredna komora Srbije

APR – Agencija za privredne registre

UVOD

Dokument pred vama predstavlja analizu konkursa za udruženja mladih i za mlade koje je raspisalo i sproveo Ministarstvo turizma i omladine tokom 2022. i 2023. godine. Dokument je obuhvatio analizu 119 organizacija (udruženja mladih i za mlade) koje su dobile projekte na dva konkursa, jednim u vezi sa sprovođenjem Strategije za mlade, a drugi u vezi sa podsticanjem zapošljavanja.

U pitanju su:¹

1. Javni konkurs za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine i programa „Mladi su zakon” na kome je predviđeno bilo da se dodeli 103 miliona dinara i koji je raspisan 29. marta 2023. godine, a završen 13. aprila 2023. godine. Ukupno je odobreno 68 projekata u iznosu od 102.985.929,06 dinara.

1

<https://mto.gov.rs/vest/2035/objavljeni-javni-konkursi-za-programe-i-projekte-od-javnog-interesa-u-oblastima-omladinskog-sektora.php>

2. Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih na kome je predviđeno bilo da se dodeli 88 miliona dinara i koji je raspisan 29. marta 2023. godine, a završen 13. aprila 2023. godine. Ukupno je odobren 51 projekat u ukupnoj vrednosti od 88 miliona dinara.

U nastavku ovog izveštaja, predstavljamo metodologiju istraživanja, zatim podatke iz desk istraživanja za oba konkursa, a nakon toga ćemo predstaviti i nalaze iz uvida u projektnu dokumentaciju

METODOLOGIJA

U analizu udruženja mladih i za mlade koji su dobili novac na projektima ušlo je nekoliko ključnih odrednica koje nam mogu pokazati o tome koliko su relevantne organizacije koje su izabrane za dodelu novca. U bazama podataka koje su deo ovog istraživanja, prikupljeni su sledeći podaci:

1. Naziv udruženja;
2. Matični broj
3. Zakonski zastupnik
4. Raniji zakonski zastupnici
5. Adresa i mesto
6. Radnije adrese i mesta
7. Naziv projekata
8. Dodeljeni iznos za sprovođenje projekta
9. Datum osnivanja udruženja / godina osnivanja
10. Internet prezentacija
11. Postojanje Instagram i Facebook stranica
12. Ukupan promet organizacija u 2021. i 2022. godini (bez izveštaja za 2023. godinu)
13. Broj zaposlenih

Najveći broj podataka je preuziman iz baze Agencije za privredne registre. Internet pretragom su tražene Internet prezentacije, a pretragom društvenih mreža njihovi profili na ovim mrežama. Svi podaci o udruženjima su dostupni na osnovnoj strani pretrage udruženja na APR-u, osim finansijskih izveštaja koje smo tražili na dodatnom podsajtu APR-a.

Predstojeća analiza po konkursima obuhvata analizu dugotrajnosti udruženja (kada su osnovani), analizu prometa udruženja (njihove finansijske izveštaje i samostalnost u odnosu na dobijene grantove) i analizu vidljivosti (postojanja Internet prezentacija i profila na društvenim mrežama).

Takođe, KOMS je uputio zahtev za informacije od javnog značaja sektoru za omladinu u okviru Ministarstva turizma i omladine za dostavljanje (ili uvid) svih predloga projekata, kao i narativnih i finansijskih izveštaja za 2022. i 2023. godinu za sva udruženja kojima su projekti odobreni. Za potrebu uvida u dokumentaciju iz 2022. godine, urađen je presek organizacija koje su sa konkursa 2023. godine dobile novac i u 2022. godini kako bismo što pre imali određene podatke koje nam mogu biti osnov za dalje provere i istraživanja. Na kraju ovog izveštaja je i spisak tih organizacija. U slučaju uvida za 2022. godinu, MTO je iskoristilo zakonsku mogućnost da odgovori u roku od 40 dana, a prvi uvid u dokumentaciju i izbor dokumentacije za kopiranje je urađen 12. marta 2024. godine. **MTO je iz dva puta, 12. juna i 12. jula dostavio podatke za konkurse iz 2022. godine.**

Cilj istraživanja je i da se utvrdi da li su (osim ovih osnovnih podataka koje smo dobili desk istraživanjem dostupnih informacija) projekti uopšte sprovedeni i na koji način su trošena budžetska sredstva, da se utvrdi moguća povezanost istih ljudi sa organizacijama ili povezanost sa onima kojima se isplaćuju sredstva sa ovih projekata.

NALAZI DESK ISTRAŽIVANJA

Javni konkurs za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine i programa „Mladi su zakon”

Dugotrajnost organizacija

Kada posmatramo dugotrajnost organizacija, uočavamo da je 14 organizacija osnovano posle 2020. godine. Te organizacije su: Udruženje građana Ranč Dimitrijević, Udruženje roditelja dece i mladih obolelih od dijabetesa Srbije „Alarm”, Novi horizonti Srbije, Sportsko šahovsko udruženje „Kraljev Gambit”, Dečiji inovacioni centar, Udruženje Step to Step, Civilna alijansa Srbije, Mini mini, Centar za informisanje i razvoj Surdulice CIRS, Eco-infinity, Udruženje roditelja dece i mladih sa posebnim potrebama “Moji snovi”, Otkrij Beograd, Jagat PB, Unija studenata Univerziteta u Novom Sadu.

Od toga, tokom 2022. godine osnovani su: Udruženje građana Ranč Dimitrijević (12. 12. 2022. godine), Civilna alijansa Srbije (16. 3. 2022. godine), Novi horizonti Srbije (9. 3. 2022. godine), Jagat PB (30. 11. 2022. godine), Otkrij Beograd (18. 1. 2022. godine), Udruženje roditelja dece i mladih sa posebnim potrebama “Moji snovi” (27. 1. 2022. godine), Udruženje Step to Step (10. 5. 2022. godine), Mini mini (16. 12. 2022. godine).

Dodatno, pred sam konkurs, odnosno tokom 2023. godine osnivano je: Udruženje roditelja dece i mladih obolelih od dijabetesa Srbije „Alarm” (28. 3. 2023. godine).

Jedno udruženje je osnovano neposredno pred konkurs (2023. godine), a čak 7 organizacija je osnovano u 2022. godini.

Promet organizacija

Ovim segmentom analize nisu obuhvaćene organizacije osnovane 2023. godine.

Ono što je primetno, **na konkursu je projekte dobilo 5 organizacija koje su u prethodnim godinama podnele izveštaj o neaktivnosti (bez prometa):** Udruženje građana „Mladi i talentovani MiT“ (neaktivni 2021. i 2022. godine), „Jagat PB“ (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani krajem novembra 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta), Udruženje građana Ranč Dimitrijević (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani sredinom decembra 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta), Mali princ (neaktivni 2021. i 2022. godine), Mini mini (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani sredinom decembra 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta).

Osim ovih organizacija, za koje se podrazumeva da su dobile projekte u većem iznosu od godišnjeg prometa iz 2022. godine, isto je utvrđeno i kod još sledećih 17 organizacija: Organizacija kreativnog okupljanja (projekat – 900 hiljada, promet u 2022. godini – 290 hiljada), Građanski forum (projekat – 1,3 miliona, promet u 2022. godini – 725 hiljada), Organizacija Srpskih Studenata u Inostranstvu (projekat – 1,2 miliona, promet u 2022. godini – 192 hiljade; uz napomenu

da je promet u 2021. godini bio 2,895 miliona), Udruženje za ekologiju i zaštitu životne sredine „GEA“ (projekat – 990 hiljada, promet u 2022. godini – 627 hiljada, uz napomenu da je 2021. godine promet bio 2,118 miliona), udruženje Libertas (projekat – 1,25 miliona, promet u 2022. godini – 820 hiljada, uz napomenu da je promet u 2021. godini bio 2,318 miliona), Organizacija za razvoj i demokratiju Bujanovac (projekat – 1,6 miliona, promet u 2022. godini – 1,257 miliona), Udruženje građana odred izviđača „Sandžak“ (projekat – 1 milion, promet u 2022. godini – 350 hiljada), Sportsko šahovsko udruženje „Kraljev Gambit“ (projekat – 800 hiljada, promet u 2022. godini – 119 hiljada), Udruženje „Investiraj u sebe“ (projekat – 900 hiljada, promet u 2022. godini – 612 hiljada), Otkrij Beograd (projekat – 1,5 miliona, promet u 2022. godini – 600 hiljada), Udruženje roditelja dece i mladih sa posebnim potrebama „Moji snovi“ (projekat – 1,98 miliona, promet u 2022. godini – 157 hiljada), Eko-infiniti (projekat – 2 miliona, promet u 2022. godini – 660 hiljada), Porodično savetovalište Krug (projekat – 1,5 miliona, promet u 2022. godini – 1,016 miliona uz napomenu da je promet u 2021. godini bio 2,141 miliona), Udruženje „Step to Step“ (projekat – 1,17 miliona, promet u 2022. godini – 701 hiljada), Udruženje za negovanje kulturnih, zabavnih i rekreativnih vrednosti Europe's Rhythm (projekat – 1,2 miliona, promet u 2022. godini – 700 hiljada), Inicijativa studenata Fakulteta bezbednosti (projekat – 1,3 miliona, promet u 2022. godini – 639 hiljada), Udruženje „Ekozon“ (projekat – 800 hiljada, promet u 2022. godini – 143 hiljade).

Dodatno, predstavljamo i organizacije koje su dobile projekte na ovom konkursu a čija vrednost je veća od polovine prošlogodišnjeg prometa organizacija. Da je iznos projekta veći od $\frac{1}{2}$ prošlogodišnjeg prometa organizacije pronađeno je kod 9 organizacija: Udruženje za razvoj pozorišta za decu i mlade „ASSITEJ Srbija“ (projekat – 2,07 miliona, promet u 2022. godini – 3,004 miliona), Civilna alijansa Srbija (projekat – 500 hiljada, promet u 2022. godini – 652 hiljade), Novi horizonti Srbije (projekat – 500 hiljada, promet u 2022. godini – 502 hiljade uz napomenu da su osnovani početkom septembra 2022. godine), Svetionik znanja (projekat - 1,8 miliona, promet u 2022. godini – 2,705 miliona), Unija studenata Univerziteta u Novom Sadu (projekat – 1,5 miliona, promet u 2022. godini - 2,615 miliona), Beogradski kulturni klub (projekat – 1,5 miliona, promet u 2022. godini – 2,4 miliona), Centar za informisanje i razvoj Surdulice CIRS (projekat – 1 miliona, promet u 2022. godini – 1,615 miliona), Edukativni centar Rota (projekat – 1,9 miliona, promet u 2022. godini – 1,950 miliona), Centar za koordinaciju Ujedinjena Srbija (projekat – 1,8 miliona, promet u 2022. godini – 1,848 miliona).

Da sumiramo:

- od ukupno 68 dodeljenih projekata, odnosno organizacija koje ih sprovode – 5 organizacija nije imalo promete u prethodnoj godini,

- 17 organizacija je dobilo projekte u vrednosti većoj od njihovog godišnjeg prometa u prethodnoj godini i kod još 9 organizacija je utvrđeno da im iznos projekta čini više od polovine prošlogodišnjeg prometa.

Vidljivost organizacija

Od 68 organizacija koje su dobile sredstva na ovom konkursu, **njih 7 uopšte nije digitalno vidljivo (nemaju ni vebajst, ni profile društvenim mrežama)**. To su sledeće organizacije: Građanski forum, Centar za kulturu, informisanje i zaštitu prava nacionalnih manjina Razvitie, Otkrij Beograd, Porodično savetovalište Krug, Centar za informisanje i razvoj Surdulice CIRS, “Mali Princ” i Edukativni centar Rota.

Od ukupno 68 organizacija, njih 23 nema svoju internet prezentaciju, odnosno svoj vebajst. Tu su obuhvaćene i one organizacije koje ni na koji drugi način nemaju digitalnu vidljivost (ni Fejsbuk, ni Instagram profile). Kod preostalih 16, iako nemaju vebajst, imaju Fejsbuk ili Instagram profile, ili i jedno i drugo.

Od 23 organizacija koje nemaju svoj vebajst, samo njih 6 imaju i Fejsbuk i Instagram profile. **Čak 26 organizacija od 68 nema Instagram profil, iako su mladi, koji su ciljna grupa ovih projekata, najviše zastupljeni upravo na ovoj društvenoj mreži.**

Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih

Dugotrajnost organizacija

Kada posmatramo dugotrajnost organizacija, uočavamo da je 6 organizacija osnovano posle 2020. godine. Te organizacije su: Građanski centar Srbije, Unija studenata Univerziteta u Novom Sadu, Udruženje građana “Mreža za dobrobit” Prijepolje, Udruženje građana Vredni Šumadinci, Forum za razvojne inicijative, Savez udruženja Novosadski omladinski forum.

Od toga, tokom 2022. godine osnovani su: Udruženje građana “Mreža za dobrobit” Prijepolje (25. 2. 2022. godine) i Građanski centar Srbije (23. 12. 2022. godine).

Za razliku od prvog konkursa, na ovom su grantove dobile dve organizacije osnovane 2022. godine, a nije bilo organizacija osnovanih 2023. godine.

Promet organizacija

Ono što je primetno u ovoj oblasti, **projekat na konkursu je dobila jedna organizacija koja nije podnela finansijski izveštaj za prethodnu godinu** (Nevladina organizacija „Centar za edukaciju i razvoj omladine Beograda“). Takođe, **na konkursu je projekte dobilo 5 organizacija koje su u prethodnim godinama podnale izveštaj o neaktivnosti (bez prometa)**: Savez udruženja Novosadski omladinski forum (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani krajem aprila 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta), „ELSA - Evropsko udruženje studenata prava i mladih pravnika, Lokalna grupa Beograd” (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da je promet 2021. godine bio 2,807 miliona), BIOS inicijativa (neaktivni 2022. godine), Udruženje građana „Mreža za dobrobit” Prijepolje (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani krajem februara 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta) i Građanski centar Srbije (neaktivni 2022. godine, uz napomenu da su osnovani krajem decembra 2022. godine – što znači da su bez ikakvog prometa izabrani za dodelu projekta).

Osim ovih organizacija, za koje se podrazumeva da su dobile projekte u većem iznosu od godišnjeg prometa iz 2022. godine, isto je utvrđeno i kod sledećih 10 organizacija: Udruženje mladih agronoma (projekat – 1,4 miliona, bez prometa u 2022. i 2021. godini), Udruženje građana INA (projekat – 1,8 miliona, promet u 2022. godini – 548 hiljada), Centar za decu i omladinu Vrnjačka Banja (projekat – 1,1 milion, promet u 2022. godini – 999 hiljada uz napomenu da je promet u 2021. godini bio 3,142 miliona), Centar za IT edukaciju (projekat – 3,2 miliona, promet u 2022. godini – 2,553 miliona), Studentska asocijacija Kragujevac (projekat – 3,2 miliona, promet u 2022. godini – 1,663 miliona), Zvezda 2000 (projekat – 1,8 miliona, promet u 2022. godini – 1,55 miliona), Udruženje građana „Vredni Šumadinci“ (projekat – 750 hiljada, promet u 2022. godini – 38 hiljada), Milas (projekat – 800 hiljada, promet u 2022. godini – 544 hiljada), Udruženje mladih Mačvana (projekat – 1,3 miliona, promet u 2022. godini – 1,19 miliona), Udruženje građana „Ultra“ – Valjevo (projekat – 1,2 miliona, promet u 2022. godini – 215 hiljada).

Dodatno, **predstavljamo i organizacije koje su dobile projekte na ovom konkursu koji su veći od polovine prošlogodišnjeg prometa organizacija**. Da je iznos projekta veći od ½ prošlogodišnjeg prometa organizacije utvrđeno je kod 7 organizacija: Omladinsko turistički klaster Srem (projekat – 3 miliona, promet u 2022. godini – 5,11 miliona), Studentska asocijacija Fakulteta organizacionih nauka (projekat – 1 miliona, promet u 2022. godini – 747 hiljada uz napomenu da je promet 2021. godine bio 1,514 miliona), Komitet za prosperitet društva (projekat – 2,3 miliona, promet u 2022. godini – 3,023 miliona uz napomenu da je promet 2021. godine bio 5,22 miliona), Smart Nova Varoš (projekat – 1,5 miliona, promet u 2022. godini – 2,767 miliona), Udruženje Centar za posebno sposobne

(projekat – 1,6 miliona, promet u 2022. godini – 1,897 miliona uz napomenu da je promet u 2021. godini bio 3,59 miliona), Forum za razvojne inicijative (projekat 1,5 miliona –, promet u 2022. godini – 1,95 miliona), Unija studenata Univerziteta u Novom Sadu (projekat – 1,7 miliona, promet u 2022. godini – 2,615 miliona),

Da sumiramo, od ukupno 51 dodeljenog projekata, odnosno organizacija koje ih sprovode

- 1 organizacija nije podnela završni finansijski izveštaj nadležnom organu,
- 5 organizacija nije imalo promete u prethodnoj godini,
- 10 organizacija je dobilo projekte u vrednosti veće od njihovog godišnjeg prometa u prethodnoj godini i
- kod još 7 organizacija je utvrđeno da im iznos projekta čini više od polovine prošlogodišnjeg prometa.

Vidljivost organizacija

Od 51 organizacije koje su dobile sredstva na ovom konkursu, **njih čak 19 uopšte nije digitalno vidljivo (nemaju ni vebaj, ni profile na društvenim mrežama)**. To su sledeće organizacije: Beogradski edukativni klub, Udruženje mladih agronoma, Udruženje građana INA, Komitet za prosperitet društva, Studentska asocijacija Kragujevac, Savez mladih osoba sa invaliditetom sa juga Srbije, Studentska unija Novi Pazar, Bios inicijativa, Smart Nova Varoš, Zvezda 2000, Hiperion, Udruženje građana Beli grad, SPA, Udruženje građana „Mreža za dobrobit” Prijepolje, Unija studenata Pravnog fakulteta u Beogradu, Udruženje Vibe, MILAS, Građanski centar Srbije i Udruženje građana “Ultra” – Valjevo.

Od ukupno 51 organizacije, njih 31 nema svoju internet prezentaciju, odnosno svoj vebaj. Tu su obuhvaćene i one organizacije koje ni na koji drugi način nemaju digitalnu vidljivost (ni Fejsbuk, ni Instagram profile). Od ostalih 12, iako nemaju saj, imaju Fejsbuk ili Instagram, ili i jedno i drugo.

Od 31 organizacije koje nemaju svoj saj, samo njih 8 imaju i Fejsbuk i Instagram profile. **Čak 27 od 51 organizacija koje su dobile projekte nema Instagram profil, iako su mladi, koji su ciljna grupa ovih projekata, najviše zastupljeni upravo na ovoj društvenoj mreži.**

NALAZI UVIDA U PROJEKTNU DOKUMENTACIJU I NARATIVNE I FINANSIJSKE IZVEŠTAJE O SPROVOĐENJU PROJEKATA IZ 2022. GODINE

UDRUŽENJE: NEVLADINA ORGANIZACIJA “CENTAR ZA EDUKACIJU I RAZVOJ OMLADINE BEOGRADA” – CEROB

Najpre, važno je istaći da ovo udruženje i dalje **nema objavljene finansijske izveštaje**² za 2022. i 2023. godinu, a da su dobili novac i na javnom konkursu za 2024. godinu.

Prema predlogu projekta koju je ovo udruženje podnelo, za 2021. godinu gotovo svi izvori finansiranja su javni organi uprave, odnosno ministarstva i gradski sekretarijat, a ista je stvar i za 2020. godinu.

Budžet iz 2021. godine – 8,4 miliona dinara (MOS – 55,95%; Ministarstvo zaštite životne sredine – 20,23%; MPNTR – 9,52%; MSP – 8,33% i Sekretarijat za zaštitu životne sredine Grada Beograda – 5,95%).

Budžet iz 2020. godine – 5,838 miliona dinara (MOS – 79,95%; MPNTR – 6,85% i Sekretarijat za sport i omladinu Grada Beograda – 5,48%).

U 2019. godini nisu imali izvore finansiranja.

Projekat: “Pokreni se – Iskoristi šansu 3”

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Obuka za preduzetništvo za 100 učesnika (desetodnevni trening)
2. Obuka za kompetence za celoživotno učenje za 100 učesnika (desetodnevni trening)
3. Stručna praksa za nezaposlene mlade – 50 učesnika
4. Trodnevna konferencija na Staroj planini
5. Završna jednodnevna konferencija u Beogradu

Predviđeni budžet: 4.400.000,00 RSD

Realizovani budžet: 4.399.947,00 RSD (približno, jako loš kvalitet skeniranog dokumenta)

U delu vidljivosti projekta, navedeno je 29 objava (1 na vebjsatu i 28 na Instagram profile CEROB).

² <https://fin.apr.gov.rs/JavnaPretraga>

U trenutku izrade analize na sajtu CEROB-a nije postojala nijedna vest u sekciji događaji ili projekti u vezi sa dobijenim projektom “Pokreni se – Iskoristi šansu 3”.

Na Instagramu postoje objave o projektu, čak i više nego što je navedeno u projektnom izveštaju. Najveći deo objava se odnosi na različite firme koje su partneri CEROB-a. Podeljene su najave i pozivi za prijave za radionice i prakse.³

Iako je navedeno da se realizuju dve odvojene obuke za po 100 učesnika, sve objave koje postoje su grupisane zajedno. I za jedno i za drugo u izveštaju se navodi 10 različitih tema i predavača i ukupno 200 korisnika.

- o 22. novembra je najavljena prva radionica u Rektoratu Univerziteta u Beogradu od 12h.⁴
- o 26. novembra je postavljena fotografija sa prve radionice.⁵ Na fotografijama se vidi 40 do 50 učesnika.
- o 3. decembra je postavljena fotografija sa druge radionice iz PKS.⁶ Na fotografijama se vidi 50-ak učesnika.
- o 10. decembra je održana treća radionica na Univerzitetu Singidunum.⁷ Na fotografijama se vidi 40-ak učesnika.
- o 24. decembra je postavljena fotografija da je održana poslednja radionica u PKS.⁸ Na fotografijama se vid između 40 i 50 učesnika.
- o 11. februara 2023. godine je održano jedno predavanje o menadžementu u PKS.⁹ Na dostupnim fotografijama se ne vidi više od 30 učesnika i sa vidljivim prvim praznim mestima u Sali.

Ono što je važno za naglasiti – radionica je trebalo da bude čak i više, jer je bilo projektom predviđeno da će biti podeljeni u po 4 grupe, odnosno 8 grupa ukupno. U tom slučaju dostupni dokazi bi tek govorili o značajno manje realizovanih od predviđenih radionica.

Ne postoji nijedan poziv niti objava u vezi sa Trodnevnom konferencijom na Staroj planini za koju je navedeno da je imala 200 korisnika.

³ <https://www.instagram.com/p/CisvojUr2CM/>

⁴ <https://www.instagram.com/p/ClRwxuarzMq/>

⁵ https://www.instagram.com/p/Clb_buyrgZY/?img_index=1

⁶ https://www.instagram.com/p/ClvvnJlMM48/?img_index=1

⁷ https://www.instagram.com/p/Cl_3rJPsc0F/?img_index=1

⁸ https://www.instagram.com/p/CmkWD7tMWLY/?img_index=1

⁹ https://www.instagram.com/p/CohwbCLMCZL/?img_index=1

27. februara 2023. godine je održana završna konferencija na projektu u PKS.¹⁰ U izveštaju se navodi da je broj korisnika 300, dostupne fotografije ne prikazuju više od 50 ljudi.

S obzirom na dostupnu vidljivost realizacije programa i projekta, deluje da je deo aktivnosti realizovan, ali da **za dobar deo aktivnosti ne postoje dokazi (ni u projektnom izveštaju)**. Iako su navedene dve odvojene obuke sa po 10 dana i po 100 učesnika koje su budžetirane sa po 766.000,00 RSD i navedene u izveštaju da su tako i realizovane – o tome ne postoje dokazi.

Od ukupno 20 predviđenih jednodnevnih treninga u okviru 2 odvojene obuke – vidljivo je tek 5 objava o radionicama i predavanjima. Najveći troškovi ovih obuka su predavači – ukupno 800.000,00 RSD, zatim iznajmljivanje sala za predavanja – ukupno 480.000,00 RSD in a kraju catering za obuke ukupno 240.000,00 RSD. S obzirom na dokaze, deluje da je opravdana tek 1/4 potrošenog novca (odnosno za 5 od ukupno 20 predviđenih predavanja).

U vezi sa trodnevnom konferencijom na Staroj planini – za koju ne postoji nijedan poziv, niti bilo kakva objava ili dokaz da se održala, predviđeno je da je smeštaj na Staroj planini doprinos drugih donatora u iznosu od 1.860.000,00 RSD, a da je projekat pokrio usluge prevoza u iznosu od 380.000,00 RSD i sitne troškove banera i foto wall-a. Usluge prevoza su predviđene za 200 korisnika.

U vezi sa završnom konferencijom, za nju je potrošeno 747.000,00 RSD za 300 učesnika ikao se na jednom dostupnoj fotografiji ne vidi više od 50 ljudi, a u konkretnu salu nije moguće da stane više od 100 ljudi. Za potrebe konferencije je urađeno 300 komada radnog i promotivnog materijala za 195.000,00 RSD i plaćen je catering za 300 korisnika u iznosu od 120.000,00 RSD. Osim toga, zakupljena je sala u PKS (za 300 ljudi) za 72.000,00 RSD. Ono što najviše izaziva pažnje – 205.000,00 RSD je plaćena izrada i montaža scenografije – što kako se vidi na fotografijama, scenografija ne postoji. Postoje 4 banera udruženja, dok je sve ostalo sastavni deo sale PKS. Osim toga, plaćena je oprema i materijal za podršku završne konferencije u iznosu od 155.000,00 RSD što pretpostavljamo da je PKS kao izdavaoc sale obezbedio, makar u delu opreme.¹¹ Za ovaj trošak je navedeno da predstavlja nabavku opreme za snimanje, opreme za zvuk (potencijalo zaista realizovano), studio rasvete, strobova, uređaja za led efekte, led sijalice, neonske sijalice (gotovo izvesno nije realizovano i nije vidljivo na konferenciji).

ZAKLJUČAK: Navedeni materijali u projektnom izveštaju, objavljeni dokazi na društvenim mrežama pokazuju da postoji osnovana sumnja da je ovaj projekat tek delimično sproveden.

¹⁰ https://www.instagram.com/p/CpLNJHlsQBY/?img_index=1

¹¹ https://www.instagram.com/p/CpLNJHlsQBY/?img_index=10

Osnovana je sumnja da je umesto 20 jednodnevnih radionica održano samo 5 i to sa daleko manje korisnika od broja korisnika navedenih u podnetom izveštaju, da Trodnevna konferencija na Staroj planini uopšte nije održana i više nego evidentni dokazi da Završna konferencija nije imala 300 korisnika i da očigledno nije postojala Scenografija koja je plaćena 205.000,00 RSD.

UDRUŽENJE: EVROPSKI STUDENTSKI FORMU NA FAKULTETU POLITIČKIH NAUKA

Projekat "Portal mladih Srbije"

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Formiranje omladinske redakcije
2. Sastanci sa ustanovama, udruženjima i medijima
3. Izrada sajta, portala i mobilne aplikacije
4. Ažuriranje sadržaja
5. Promocija platforme

Predviđeni budžet: 8.000.000,00 RSD Realizovani budžet: 7.998.385,60 RSD

Ovaj projekat je evidentno realizovan, postoji sajt Portal Mladi Srbije i aplikacije za android, huavej i iOS i portal i dan danas funkcioniše i na njemu se objavljuju različite vesti o mladima. Međutim, najveća zamerka za potrebe ovog istraživanja jeste budžet i cene ovih sadržaja. Čak 5.212.000,00 RSD je opredeljeno na Izradu sajta, platforme i aplikacije, kao i 1.621.556.00 RSD za promociju projekta.

Na sajtu ne postoji informacija ko je izradio sajt niti ko je zadužen za održavanje sajta, pa ne možemo da vidimo koja firma je radila na izradi sajta. FPN students se navodi kao developer aplikacija. Za android aplikaciju se navodi da je preuzeta 1 hilj+ puta.

Novac potrošen za izradu sajta, aplikacija i sve u vezi sa tim potrošen je na sledeći način:

- o 230.000,00 RSD – izrada idejnog rešenja sajta
- o 295.000,00 RSD – izrada idejnog rešenja aplikacije
- o 455.000,00 RSD – dizajn sajta
- o 766.500,00 RSD – dizajn aplikacije
- o 950.000,00 RSD – izrada sajta
- o 1.780.000,00 RSD – izrada aplikacije

- o 736.000,00 RSD – dizajn digitalna kampanje i promotivnog materijala

Ukupno 5.212.000,00 RSD ili približno 44 500 evra.

Takođe, 1.280.000,00 RSD je plaćen dizajn i štampa promotivnog materijala za promociju projekta.

ZAKLJUČAK: Projekat jeste realizovan, ali iznos od 54 500 evra za izradu sajta i aplikacija je iznos koji je daleko iznad tržišnih vrednosti i predstavlja osnovanu sumnju da je novac zloupotrebljen.

UDRUŽENJE: UDRUŽENJE SMART NOVA VAROŠ

Projekat: “Karijerno vođenje mladih – Edukacijom do posla”

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Sprovođenje intenzivnih treninga za mlade (20 učesnika)
2. Informisanje i promotivna kampanja (za kompanije, za učešće mladih za testiranje mladih)

Predviđeni budžet: 1.450.000,00 RSD Realizovani budžet: 1.449.001,00 RSD

U jako kratkom završnom izveštaju (ukupno 5 strana) navedeno je da je na intenzivnim treninzima učestvovalo 20 mladih. U delu za vidljivost, navedeno je da je u okviru PP Media (portal) postojalo 3 objave 24.6, 8.7. i 24.9. 2022. godine, međutim pretragom PP media portala i ključnih reči projekta – ne postoji nijedna poveznica, a na ključne reči imena udruženja samo jedna vest iz 2019. godine. Takođe navode da su koristili društvene mreže, međutim nemaju nijednu društvenu mrežu.

Ne postoji nijedan dokaz da je bilo šta od aktivnosti održano, pa ni ove radionice koje je trebalo da traju 3 nedelje za 20 učesnika. Budžetski posmatrano, najveći deo novca je potrošen na radionice za koje ne postoje dokazi da su održani.

- o 667.500,00 RSD – trošak za grupu tronedeljnih obuka za 20 polaznika (organizacija treninga, prostora, catering, sertifikati, umrežavanje sa kompanijama)
- o 130.000,00 RSD – troškovi mentora za podršku mladima tokom realizacije projekta
- o 100.000,00 RSD – Promotivni materijal za polaznike obuka (set promo materijala: rokovnik, hemijska olovka, majica) – za 20 polaznika, iznosi 5.000,00 RSD promo materijal po polazniku

Ukupno: 897.500,00 RSD za tronedeljne radionice za 20 polaznika za koje nema nikakvog dokaza da su se desile.

ZAKLJUČAK: Udruženje ne postoji na Internetu i ne postoji u izveštaju nijedan dokaz da su se radionice desile.

UDRUŽENJE: CENTAR ZA POSLOVNE TRENINGE

Projekat: "Dobar karijerni START, uz treninge poslovnih veština SMART"

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Promotivne aktivnosti
2. Sprovođenje intenzivnih treninga za mlade
3. Testiranje mladih putem platforme

Predviđeni budžet: 4.400.000,00 RSD Realizovani budžet: 4.299.619,71 RSD

Budžeti od strane MOS u godinama pre: 2021 – 62%; 2020 – 78%; 2019 – 79%.

- o 1.020.000,00 - trošak za grupu tronedeljnih obuka za 20 polaznika (organizacija programa treninga, predavača, prostora, katering, sertifikati, umrežavanje sa kompanijama) – **što je jako slična budžetska odrednica kao kod prethodnog udruženja SMART iz Nove Varoši.**
- o 118.000,00 RSD – troškovi mentora za podršku mladima tokom realizacije projekta – **ista konstrukcija kao kod prethodnog udruženja SMART iz Nove Varoši.**

Ukupno za ovaj deo: 1.138.000,00 RSD

- o 1.533.000,00 – testiranje mladih nezaposlenih (za 73 nezaposlena)
- o 378.000,00 – testiranje mladih nezaposlenih za potrebe 2 društveno odgovorne kompanije (za 18 nezaposlenih)

Ukupno ovaj deo: 1.911.000,00 RSD

Postoje fotografije na društvenim mrežama sa radionica (https://www.instagram.com/_centar_poslovni_treninzi_/followers/mutualOnly), međutim deluje da ni na jednoj obuci nema ni blizu 20 učesnika i sve fotografije su objavljene u 3 dana: 13, 17. i 23. novembra, Kako izgleda na društvenim mrežama – celokupne radionice su održane u 3 dana za ukupno 1,138 miliona dinara.

Dokaza za realizaciju testiranja nema (za iznos troškova od ukupno od 1,9 miliona dinara).

ZAKLJUČAK: Pre svega upada u oči isti način pisanja i pojedine gotovo iste budžetske stavke kod ove organizacije i organizacije SMART iz Nove Varoši. Deo projekta očigledno jeste realizovan, ali planirane tronedeljne radionice za 20 polaznika izgleda da su se desile u 3 dana za ukupno 1,138 milion dinara. Za budžetsku stavku od 1,9 miliona dinara nema nikakvih dokaza da su se realizovali.

UDRUŽENJE: SAVEZ STUDENATA BEOGRADA

Projekat: “Studentska glasila – Budućnost kroz tradiciju”

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Snimanja emisija i montiranje emisija
2. Organizacija student festa

Predviđeni budžet: 1.400.000,00 RSD Realizovani budžet: 1.400.000,00 RSD

U izveštaju se navodi da je snimljeno 18 podkasta u period od 30. maja do 13. decembra u okviru Indeks produkcije. U okviru ovog kanala na YT,¹² postoje podcasti u ovom periodu, ali ih ima 6 i potpisani su drugim projektom koji su realizovani uz pomoć ambasade SAD u Beogradu. Takođe, postoji nekoliko podcasta “Ide faks”, ali bez ikakve odrednice na projekat MOS. Ne postoji nijedan podcast na ovom kanalu koji je vezan u ovom periodu za projekat MOS-a. Za ove aktivnosti prema budžetu utrošeno je 828.000,00 RSD za audio i video montaže, grafičku pripremu i promociju na društvenim mrežama.

U izveštaju nisu naveli nikakve dokaze ni za održavanje Student festa za koji je potrošeno 516.000,00 RSD, niti o ovome ima nekih dostupnih informacija na njihovim društvenim mrežama.

ZAKLJUČAK: Deluje da nijedan podcast nije snimljen za potrebe ovog projekta za koje je budžetirano i naplaćeno 828.000,00 RSD. Deluje nerealno da su informacije sa društvenih mreža i video snimci sa Youtube-a skinuti nakon što je projekat realizovan.

UDRUŽENJE: UDRUŽENJE STUDENATA EKONOMSKOG FAKULTETA U KRAGUJEVCU

Projekat: “Otvori vrata privrede”

¹² <https://www.youtube.com/@indexprodukcija4428/videos>

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Case study takmičenje
2. Konferencija na Zlatiboru
3. 3 predavanja

Predviđeni budžet: 4.500.000,00 RSD Realizovani budžet: 4.499.243,40 RSD

* Koordinator projekta – potpredsednik SKONUS-a

* Internet pretraga ne pokazuje nijedan rezultat na ime projekta povezano sa udruženjem

Izveštaj je izuzetno štur, pripremljen samo na 6 strana.

Internet pretraga pokazuje da je Case Study takmičenje koje je navedeno u projektu održano tokom marta (16. i 17. mart 2022. godine), a projekat je podnet 5. aprila 2022. godine.¹³ Naravno, u objavama i vestima se ne navodi projekat MOS.

Kao vidljivost programa navedene su društvene mreže facebook i Instagram, bez konkretnih datuma objava, a navode da je ukupno bilo 900 korisnika kroz case study takmičenje, konferenciju i predavanja.

Krajem decembra je održana konferencija studenata Univerziteta u Kragujevcu na Zlatiboru, ali u tekstu objave označeno je Ministarstvo pravde, a ne Ministarstvo omladine i sporta i nema nikakvih dodirnih tačaka sa MOS projektom. Najava konferencije pri tom navodi da se učešće na konferenciji plaća 4500 i 6500 RSD po student u zavisnosti od statusa studenta (budžet ili samofinansiranje) iako je preko projekta MOS za konferenciju izdvojeno 1.527.450,00 RSD (od toga 364.960,00 RSD za smeštaj i ishranu 150 studenata). Takođe, u ovoj najavi nigde nema oznake projekta MOS.¹⁴

U periodu trajanja projekta nema nijedne objave povezane sa case study takmičenjem, predavanjima, a u vezi sa konferencijom – samo gore navedeno. Budžetske stavke su podeljene na veliki broj pojedinačnih linija, ali zbirno iznose:

- o 1.652.000,00 RSD – Case study takmičenje
- o 1.527.450,00 RSD – Konferencija na Zlatiboru
- o 1.050.000,00 RSD – Za 3 predavanja od čega 240.000,00 RSD za foto i video produkciju iako nema nijedne dostupne fotografije ili video snimka na društvenim mrežama.

¹³ <https://www.ekf.rs/sr/studenti/student-blog/1017-case-usef-takmicenje> ; na Instagramu objava od 10.4.2022. https://www.instagram.com/usef_kg/p/CcLLiRHLQT0/?img_index=5

¹⁴ <https://www.instagram.com/p/Cl3UmTqLeuL/>

ZAKLJUČAK: Postoje osnovane sumnje da se ništa od ovog projekta nije realizovalo, odnosno da case study takmičenje od 1,652 miliona RSD nije održano, da je konferencija od 1,527 miliona u stvari samofinansirana od strane studenata, a dodatno možda finansirano i od Ministarstva pravde, a ni da su održana 3 predavanja od 1.05 miliona dinara. Imati u vidu da je koordinator projekta potpredsednik SKONUS-a.

UDRUŽENJE: STUDENTSKI PARLAMENT FILOZOFSKOG FAKULTETA (Kosovska Mitrovica)

Projekat: “Kosmet otvoreni festival 2022”

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Bioskop na otvorenom
2. Teatar pod vedrim nebom
3. Izložba fotografija pod vedrim nebom
4. Crtanje grafita
5. Radionice
6. Tribine

Predviđeni budžet: 3.050.000,00 RSD Realizovani budžet: 3.050.000,00 RSD

U predlogu projekta se navodi da će svi događaji predviđeni projektom biti snimani i fotografisani, a da se snimci postavljaju na veb stranice i društvene mreže, u cilju postizanja transparentnosti i poboljšanja medijske zastupljenosti. U projektu navode da “Ukupan broj viđanja svih objava na društvenim mrežama Instagram i Fejsbuk treba da bude oko 11 000”.¹⁵

U izveštaju su naveli da je ukupan broj direktnih korisnika bio 250.

I pored obećanih brojeva od 11 000 pregleda na mrežama, u projektnom izveštaju deo 4. Vidljivost programa/projekta je u potpunosti prazan. Ništa nije navedeno. Čak ni kao kod drugih npr. “Društvene mreže – Facebook & Instagram”. Sekcija je potpuno prazna.

Ključni torškovi/ budžetske linije:

- o 900.000,00 RSD – Zakup tehničke opreme
- o 445.000,00 RSD – Autorska prava za filmove

¹⁵ Ne postoji nijedna objava o projektu u datom periodu: https://www.instagram.com/spff_km_pr/

- o 300.000,00 RSD – Usluge marketinga i oglašavanja

Postoje i druge, manje, budžetske linije.

ZAKLJUČAK: Prema dostupnim izveštajima na Internetu, deluje da se ovaj projekat, kao i pojedinačni događaji nisu ni desili. Možda se i jeste desilo nešto u manjem obimu, ali bez ikakvih dokaza ili tragova na Internetu. Deo u projektnom izveštaju o Vidljivosti programa je u potpunosti prazan.

UDRUŽENJE: SAVEZ STUDENATA UNIVERZITETA U NIŠU

Projekat: “STUDIJE OD A DO Š”

Glavne aktivnosti predviđene projektom su:

1. Promocija studentskih programa
2. Pomoć u realizaciji prijave, polaganja prijemnog ispita i upisa na fakultet
3. Doček bruceša i izrada vodiča za bruceše
4. Sportski dan
5. Ekološki dan

Predviđeni budžet: 3.150.000,00 RSD Realizovani budžet: 3.149.474,00 RSD

Navedeno je da je ukupan broj korisnika oko 500.

U sekciji vidljivost u izveštaju postoji samo kao vrsta medija: Društvene mreže pojedinaca i organizacija, a u predlogu projekta je navedeno: društvene mreže, sajтови (organizacije, Univerziteta i saradnika) i mediji (televizije, portal i novine).

Ne postoji nijedan rezultat za pretragu imena projekta, niti povezano imena projekta i udruženja. Na Facebooku ne postoji nijedna objava o realizaciji i sprovođenju ovog projekta, a i grupa je u 2022. godini više ličila na reklame za turistička putovanja.¹⁶

ZAKLJUČAK: Ne postoji nijedan dokaz da je bilo šta od aktivnosti realizovano.

¹⁶ <https://www.facebook.com/groups/126896994006991/>

Procedura zahtevanja dokumentacije od strane Ministarstva turizma i omladine

Krovna organizacija mladih Srbije (KOMS) uputila je Zahtev za pristup informacijama od javnog značaja sa zahtevom dostavljanja:

1. Kopije podnetih predloga programa i kopije izveštaja – narativnih i finansijskih, koje su podnele organizacije koje su dobile sredstva na Javnom konkursu za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade u Republici Srbiji i programa „Mladi su zakon“, kada su se prijavile na ovaj javni konkurs u 2023. godini.
2. Kopije podnetih predloga programa i kopije izveštaja – narativnih i finansijskih, koje su podnele organizacije koje su dobile sredstva na Javnom konkursu za stimulisanje različitih oblike zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih, kada su se prijavile na ovaj konkurs u 2023. godini.

Zahtev je upućen 14. februara 2024. godine. Dana 19. februara 2024. godine KOMS je obavešten da u skladu sa članom 16. stav 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, rok za dostavljanje traženih informacija je produžen usled velikog broja dokumenata (77 registratora).

Sa email adrese informacijeodjavnogznacaja@mto.gov.rs 10. aprila 2024. godine stigao je odgovor na Zahtev za pristup informacijama od javnog značaja, i dostavljeno je Obaveštenje broj: 001325890 2024 13450 005 001 041 001 sa terminom za uvid. Termin za uvid je bio 12. april od 12h do 14h. Kako su naveli u Obaveštenju, usled povećanog obima dokumentacije čime je otežano postupanje u zakonskom roku, ostvarena je mogućnost i pravo uvida u dokumentaciju.

Predstavnici tima KOMS su ostvarili uvid u traženu dokumentaciju i tokom uvida naveli za koju dokumentaciju se konkretno traže kopije. Konkretno od 77 registratora koji su bili stavljeni na uvid, predstavnici KOMS su izdvojili 27 projekata iz kojih je bilo potrebno dostaviti kopiranu dokumentaciju. Tim putem su obavešteni da će im kopija dokumentacije biti dostavljena na navedenu adresu organizacije.

Nakon neophodne obrade tražene dokumentacije predstavnici Ministarstva turizma i omladine su dostavili 16 predmeta dana 16. maja 2024. godine. Ipak ova dokumentacija nije odmah upućena na adresu Krovne organizacije mladih Srbije Kralja Milutina 15, već je upućena na nekadašnju adresu organizacije Masarikovu 5. Ovo bi moglo predstavljati nenamernu grešku da u zvaničnom Registru organizacija svi podaci nisu adekvatno ažurirani i da ova adresa već nekoliko godina nije važeća adresa a da u međuvremenu nije postojala i druga dokumentacija koja je iz Ministarstva turizma i omladine stizala na novu adresu organizacije. Naposletku, iz zgrade Beograđanke, koja se nalazi na adresi Masarikova 5, preusmerena je dokumentacija na novu adresu.

Nakon ne dostavljanja preostale dokumentacije u predviđenom roku, tim KOMS-a je uputio još jedan upit ka nadležnom Ministarstvu. Pristigao je odgovor da je jedan deo dokumentacije, konkretno 5 od 6 predmeta upućeno 12. juna 2024. godine, kao preostala dokumentacija.

Ipak, ova dokumentacija nikada nije pristigla na adresu Krovne organizacije mladih Srbije. Sa zvanične adrese Ministarstva je pristigao dokument obaveštenja ali nije pristigao broj pošiljke niti reference za pronalaženje preostale dokumentacije. Nije naknadno pristigla informacija o traženoj dokumentaciji niti o informacijama koje će pomoći u utvrđivanju gde se pošiljka sa dokumentacijom nalazi čine je KOMS tim u analizi dokumentacije imao uvid u 16 pristiglih projekata od 27 traženih. Na osnovu ove dostupne dokumentacije kreirana je i analiza koja se nalazi u ovom dokumentu.

Ova analiza sprovedena je u okviru projekta okvira projekta „Javno o javnim konkursima“ (Openly about the open calls) koji zajedno sprovode Građanske inicijative i BIRN Srbija, uz podršku Britanske ambasade u Beogradu.